

Despuig).

Lo Torrentllong, partida de Caregue (xxxvi, 170).

14).

Torrentmal, riera, a Porqueres (xliv, 131).

Torrentvidal, veïnat del municipi de Sant Gregori. PRON. MOD.: *tuřén bidál* o *tuřém bidál*, oït a Sant Gregori per Casacuberta (c. 1920); potser format amb l'adj. ll. VITALIS «ahudint al bon profit que fan les aigües d'un torrent que hi baixa?

Torrentaller, NL i NP: llog. veï a Solsona. Documentat l'any 1458: *Jaume Torrentaller* (Baraut, *Miracle*, 26). Compost de *torrent* i el NP germànic ALIHA-RI (cf. Förstemann, 53: *Alaheri*; Aebischer, *Onom.*, § 16: *Aliarius* any 910).

15

Font de Torrentsenta en el terme de Gósol (estrany femení: potser ve de *Torre-Senta TURRIS SANCTA*, amb propagació de la nasal). J. F. C.

Torrentbò, V. *Torrent Torrentsenta*, V. ape. a Montseny III *Torrepetxina*, V. vol. I, 279-280 *Torres, Coma-les ~*, V. *Coma* (vol. III, 415) *Torres Torres*, V. *Torrat Torretxí*, V. vol. I, 280 *Torretxica*, *Torretxó*, *Torrià*, V. T- (misc. moss.)

TORRICÓ

Torricó 'torre petita en una fortalesa, especialment la torre destinada a un guaita. Derivat de *torre*: *DECat* 30 VIII, 626b58-627a21.

El Torricó, municipi de la Llitera, situat a la plana regada del S. de Tamarit. PRON. MOD.: *l torrikó*, oït per Cor. a Almacelles (xvii, 81) i a Ivars de Noguera (xviii, 155); *al tuřikó*, oït a Corbins (xvii, 96); *tořikó*, oït a Saidí (xviii, 132); *al tořikó*, oït a Alfarràs (xviii, 152). Deformat com *Altotorricó*, en la nomenclatura castellana.

El Torricó de Malvei, NL antic que apareix documentat en unes afrontacions de Castellàs amb Malvei (*Spill de Castellbò*, f° 20r).

Lo Torricó, partida d'Oveix (xxxvii, 139.15).

Torricons, partida de Salàs.

Torriconàs, partida de Baells (xvi, 98).

Torrica, partida de la Pobla Llarga (xxxi, 113.24); *La Torrica*, partida de l'Énova (xxxi, 166.14). Aquests dos NLL potser foren extrets de *torricó(n)*, sentit pels moriscos com un plural aràbic en -ān. J. F. C.

Torrilla de Puig-menor, V. vol. I, 280 *Torrítx*, V. *Torretxí*, vol. I, 280

TORRÓ

NL menor i NP; repetidament com topònim menor en el Migjorn valencià. La Mola de *Torró*, te. Font d. I. Figuera (xxxii, 92.17). La Penyeta 'l *tořó*, no lluny del poble de Callosa (xxxiv, 187.13). Sengles Caseta (de) *Torró*, a Cocentaina i a Banyeres de Ma-

(xxiv, 23.1; xxxvi, 19.17). A Ontinyent és cognom molt arrelat, i de fills il·lustres (GGRB, 590-1).

Al Nord només ho sé com cognom (mal escrit *Tu-*), però allà n'hi ha dates molt antigues: P. i B. *Torro-ni*, síndics de Cotlliure, a. 1303 (*Cart. Vfr. Confl.*, 18v), Can *Torró* en el llog. de la Figuera de Prats de Molló. A Sta. Maria del Camí a Mallorca S. XIII (BSAL VIII, 42a). A Benasc en la forma *Terró* a. 1801 (*Lucero* XLVII, 40).

Degué ser la forma primitiva pertot i amb un significat propi 'terròs, gleva', aplicat a un tros de terreny i després al pagès del lloc, amb assimilació *e-ō > o-ō* (origen parallel a l'establert per al *torró* conformat en el *DECat*).

15

TORROELLA

Tots els noms que apleguem ací vénen del ll. *TÜRR-CELLA* > *Torre(ð)ella*, assimilat *tořoěla* (com en *es-mortuir*, i el vulgar *suksuī*, cf. *LleuresC*, p. 200).

1) *Torroella de Montgrí*. Pron. vulgarment *təřuēļə*, a Llançà i a Viladamat (xxii, 109.21, 149.1); gentili: *terroellens* allí mateix (Casac. 1920); *təřuēļiñs* a

25 Viladamat. Per a Montgrí, veg. art. especial.

MENC. ANT. 1128: *Torredella* (*Esp. Sagr.* XLIII, 461); 1163: *Torredella* (*MarcaH.*, 1335); 1192: *Torricella* (*Esp. Sagr.* XLIII, 490); 1225: *Turruella* (*Esp. Sagr.* XLIV, 65), i algun altre semblant del S. XIII: Alsius, p. 226, Monsalv. XVII, 92; 1359: *Torroella de Muntgrí* (*CoDoACA* XII, 101).

2) *Torroella de Fluvia*. Pron.: *təřuēļə*, a Fortià (Casac. 1920); jo a *Torroella* mateix, 1911 etc.; gentilici: *terroellens*, a Fortià i a Viladamat (xxii, 135.23). *MENC. ANT.* 922: «*Torecella* in comitatu gerundense ... Armentaria ---» (*Cat. Car.* II, 382-123); 974: *Turrecella* (*MarcaH.*, 907); 1035: *Torrorella* (*BABL* III, 324); cf. Alsius (*Nom.*, 226) i Monsalv. (XVII, 30).

3) Vora la N. Ribagorçana, cap a Areny: 996: *Torricella* (Abadal, *P. i R.*, n.º 309); 1350: *Torroella* (vegueria Pallars) (*CoDoACA* XII, 77); 1620: *Torruella* del capítulu de Roda (*Bu. Ass. Exc. C.* XI, 126).

4) *Castell de Torroella*, te. Osona, te. Sta. Eulàlia de Riuprimer. 1203: «Guill. B. de Manlleu sub domino castri de *Turricella*, patr. Guil. de Rivio Primo» (*CCandi, Mi. Hi. Ca.* II, 450).

5) Un altre en el Lluçanès, S. XI, entre Lluçà i el Querol (Pel. Casades, *Lo Lluçanès*, 155 i 156).

6) *Torroella la Vella* o St. Martí de *Torroella*, te. entre Castelladral i Súria; *tořuēļə*, oït a Santpedor i a Canç (Casac. 1920). *MENC. ANT.* 1196: *Torre dela* (Kehr, *Papsturk.*, 572); 1270-80: «de Palà a *Torrose-la* / anava un jorn cavalcan, / per una cansó novelà / novelas rimas cercan», Cerverí de Girona (24.1); 1290: *Torroella*, i 1311 disputat entre les vegueries de Berga i Manresa (*CCandi, BABL* IX, 119); 1359: *Sent Martí de Torroella* (*CoDoACA* XII, 64), *Torroella* (*ibid.* XII, 69).

7) Lloc antic al Vallès Occid., Matadepera. 1031: *Torrezela* (*BABL* VII, 486); 1039: *Torrecela* (*BABL*